

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Kako naj slovensko ljudstvo obhaja 50-letni spomin vladarstva Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

(Konec).

Pa še več! Spomin na letošnje leto naj se obhaja še posebej v vsaki slovenski hišici, tudi v zadnji koči v gorah. Le če se to zgodi, bomo zamogli s ponosom reči, da se je ta spomin pri nas obhajal tako, kakor malokje. Vsaj je vendar pri nas kaj lepa navada, da se skoraj v vsaki hiši obhaja god hišnega gospodarja in gospodinje, kakor tudi godovi otrok in drugih domačih. Nadalje radi obhajamo srebrne in zlate poroke in kar je več takih za posamezno rodino in hišo posebno imenitnih dnevov.

Presvitli cesar je pa naš ljubljani oče, naš od Boga postavljeni vladar in gospodar. Kakor skrbi dober gospodar za čast, srečo in blaginjo svoje hiše, tako skrbi naš deželni oče, naš presvitli vladar, za čast, blagor in srečo vseh svojih dežel in narodov. Koliko bolj je tedaj naša dolžnost, da uporabimo letošnje tako ugodno priliko ter mu pokažemo, kako se z njim vred veselimo prereditve milosti božje, da mu je namreč bilo usojeno pol stoletja voditi državno krmilo, prav po domače in iz celega srca, kakor dobri otroci. Zato bi se naj cesarji na čast pri vsaki hiši napravilo kako malo domače veselje, katero bodi združeno z nekoliko boljšim kosilcem ali večerjo, enako, kakor je to navada ob važnih godovnih dnevih. Tako skromne ko bi te slovesnosti tudi bile, vendar bi se lahko vseslovenske imenovale. Ker tako bi ne izostal niti eden od nas, ki bi tega spomina ne obhajal seveda tako, kakor mu njegove razmere dovoljujejo.

Pa tudi za to hočemo in moramo skrbeti, da se med našim ljudstvom ohrani spomin na letošnje leto. To pa bomo brez posebnega truda in velikih troškov dosegli, ako ob prilikah teh domačih veselic zasajamo prav marljivo

sadna in tudi druga drevesa. Že leta 1879. kakor tudi leta 1888. so se tu in tam pri slovesnostih, ki so se cesarju na čast prirejale, sadila drevesa, ki bodo ljudstvo še v poznih letih na tiste vesele svečanosti spominjale. Kar se je pa takrat godilo le tu in tam, to se naj letos godi povsod, v vsaki župniji, pri vsaki šoli, v vsaki občini, pri vsaki slovenski hišici.

Mislimo, da bi se na ta način 50letni spomin prav lahko obhajal povsod pri nas, in bi se to tudi povsem vjemalo s predragimi željami Njih Veličanstva. Drevesa, ki se bodo ob tej priliki nasadila, spominjala bodo ljudstvo leta in leta na letošnje slavnostno leto; ona bodo razveseljevala še pozne naše naslednike, donašajoča jim preobilnih koristi; ona bodo pa tudi okrasila zemljo, koje vladar je Njih Veličanstvo, naš presvitli cesar.

Ako se bode po vsem Slovenskem 50letni spomin na ta način obhajal, potem bode tudi pomen tega leta toliko večji, kajti postavilo se bode po naših tako lepih, krasnih pokrajinah na tisoče živih spomenikov v trajno proslavo letošnjega leta.

Sadé se pa lahko različna drevesa, kakor lipe, sadno in tudi drugo drevje. Lipa je že sama po sebi veličastno in pomenljivo drevo; ako se je pa leta še vsadila ob taki priliki, kakoršna se nam ravno letos ponuja, na primeren prostoru pri šoli, cerkvi, v sredi vasi, pred hišo, na prijaznem gričku itd., tedaj je njen pomen toliko večji.

Zlasti pa opozarjamo na sadna drevesa, katera so postala pri nas skoraj najimenitnejši činitelj v narodnem gospodarstvu; ona niso le pravi kinč vsakega kraja, ampak donašajo v svojem času prav neizmernih koristi in so toraj tudi radi tega vredna, da jih z vso marljivostjo gojimo in sadimo.

Potrebni dreves pač ne bode pretežavno dobiti, vsaj je dandanes mnogo drevesnic zlasti

pri naših šolah. Pri vsaki hiši pa se naj vsadi vsaj eno, ako že ne več dreves.

V deželnem zboru na Moravskem se je dne 15. februarja t. l. od namestnika dež. glavarja, poslanca Korčjana stavlil in sprejel predlog, da se deželnemu odboru dovoli poseben znesek v ta namen, da ga razdeli ubožnejšim občinam, da bodo zamogle napraviti večje in manjše nasade v spomin cesarjeve 50letnice. Dasi pri nas takega zaklada ni, tako vendar mislimo, da dotični troški ne bodo delali preveč preglavice ne občinam in tudi ne posameznikom.

To so naše misli o praznovanju 50letnega spomina, odkar vlada Avstrijo naš presvitli sedajni vladar. Veselilo nas bode zvedeti, da so padle naše besede na rodovitna tla, in da so našle prijazen odmev v srcu slov. ljudstva, kajti prepričani smo potem, da se bode ono v svoji skupnosti potrudilo, da se te misli tudi uresniči. Tako se bode postavilo na tisoče prekrasnih spomenikov, ki nas bodo vedno spominjali na pomenljivo letošnje leto, ter bodo v naših srcih kakor tudi v srcih še poznih potomcev neprestano vzbujali domovinska čutila ljubezni in udanosti do presvitlega vladarja in cele Habsburške hiše.

Domovini v korist in čast, pomenljivemu letošnjemu letu pa v trajno proslavo!

Dvajseto ministerstvo in 50-letni državni zbori.

V dobi 50 let, t. j. od leta 1848—1898 vozilo in vlačilo je avstrijsko ustavo 19 ministerstev, a dne 5. t. m. vpregel se je kot 20. grof Thun.

Največ teh prihajalo je v rani spomladi ali pa v jeseni — liki ptice selivke. Z ozirom na manjše slovanske narode pa tudi večina teh ni pustila drugega vidnega sledu za seboj, nego

LISTEK.

Križ in polmesec.

Češki spisal F. J. Andrlík, prevel Podravski.

Ob tem času, ko se je razširila vstaja kristijanov v Hercegovini, začele so se kazati oborožene čete tudi v Bolgariji. Tudi tukaj so morali nesrečni kristijani trpeti pod nečloveškim turškim jarmom. Razun neusmiljenega izterjevanja davka po slabi letini, ki so jo imeli istega leta v deželi, odirali so Turki kristijane kjerkoli so jih srečali. Po deželi so se klatile čete podivjanih vojakov Čerkezov in Bašibozukov, ki so izterjevali davek, dasiravno je bil že nekekrati plačan. Pri tem so odirali in mučili neoborožen narod ter mu zažigali strehe nad glavo. Nibče izmed kristijanov ni bil varen svojega življenja. Dà, turška vlada je še razpihovala sovraštvo proti kristijanom ter z oderuštvo sama dajala drugim vzgled. Ubožajoči turški plemiči niso mogli prenašati tega, da si raja navzlic svoji sužnosti v potu svojega obraza trudoljubivo robotajoč, pridobiva premoženje; niso mogli prenesti, da si je marsikateri Bolgar z lastnimi žulji osnoval kupčijo, ali kupil za drag denar

kos polja od svojega gospodarja — Turčina. Z veliko nevoljo so opazovali, da pri svoji lenobi in zapravljivosti božajo in da marsikateremu ne ostaja ničesar razun plemiškega naslova. Vzrok pa so navalili na revno rajo ter z nasiljem zahtevali nazaj drago kupljene pravice in posestva kristijanov, da bi jih drugemu prodali.

Ko so Bolgari poizvedeli o vstaji v Hercegovini, so razumeli, da je napočil zaželjeni in primeren trenutek, da se tudi oni otresejo težkih okov. Toda do redne vstaje med njimi ni prišlo. Turki so mahoma razpršili neštevilna krdela kristijanov, in raji se je godilo še huje, nego kedaj poprej. Mozlimi so se namreč potrudili vtrditi na vse mogoče načine svojo moč ter se ob enem kruto maščevali.

Še le v pomladi 1876. leta so se ojačili Bolgari toliko, da so se mogli postaviti z orožjem v roki proti sovražnikom. Izbruhnili je vstaja. Toda prizadevanje kristijanov bilo je znovič skazeno. Turki so pravočasno za vse zvedeli ter bili pripravljeni na vstajo. Mesto Panagjurišče na južnem rebu Srednje Gore, čegar prebivalci so se prvi dvignili, bilo je strašno pokorjeno, a njegov naslednik, mesto Batak, na rodokopskem rebu bilo je kaznovano še huje. V deželi je

nastala strašna gonja. Divji Bašibozuki in druge razbrzdane oborožene čete so se klatile od mesta do mesta, od vasi do vasi ter vdirale povsod v kristijanske stavbe z izgovorom, da iščejo skrito orožje. Pri t. m. pa so plenile, kradle, mučile ter jemale kristijanom poslednje premoženje. Kamor so pridrvili roparji, tam ni ostalo ni toliko, da bi se bila miš nasitila; da čestokrat po kočah in celih vaseh ni ostalo drugega, nego črno pogorišče.

Ob tem času, v začetku julija 1876. leta so napovedali Turkom vojsko Srbi in Črnogorci, katere se je bil Ivo vdeležil v turškem taboru. Skoro vse razpršene čete vstašev so pohitele bratom Srbom na pomoč, toda le malokdo se je vrnil. Večinoma so bili na potih, od Turkov zasedenih, pobiti, ko so se vračali.

Bojna groza vendar ni ponehala in boj se je nadaljeval vse leto. Še le bodoča pomlad je prinesla kristijanom zaželjeno pomoč. Mogočna sosednja država, Rusija, odločila se je bila že tretjič v tem stoletju, podati nesrečnejšem roko k osvoboditvi izpod neznosnega jarma.

Ko so to izvedeli Turki, jeli so delati obširne priprave k obrambi. Tudi Farek Azli, zapustivši Palanko, je odrinil s svojimi vojaki k

— gnezdo nasledniku svojemu. Ko bi vsako teh imelo le nekaj smisla za slovanske manjšine, osobito nas Slovence, ter bi bilo na ustavnem polju potrdilo vsaj po jedno točko naših po naravi zakonitih tirjatev — ne bili bi po preteku 50 let politično tako brezpravni, taki pastorki ustave — kakor žalibože smo.

Da pa se ni nobeno ministerstvo kaj na nas oziralo, naj si je bilo isto te ali one barve, tega ali onega kalibra, krivi smo pač mnogo tudi sami, ki nismo znali po svojih izvoljenih zastopnikih staviti pravočasno in dovolj vztrajno svojih zahtev. Tako radodaren pa ni bil niti Kolowrat niti Badeni, da bi nam bil prišel vsiljevati naših potreb. Često pa so zakrivali tudi naši sobratje slovanski v državnem zboru, da nas niso vlade upoštevale, temveč nas po zasedanju odslovile praznih rok. Da mnogo, premnogo ima na vesti nesrečna slovanska nesloga, da nosimo pritiklino „manjvredni narod“. Dne 7. julija 1848 otvoril se je prvič avstrijski državni zbor, in naravno večino so imeli v njem — Slovani! Kje bi bilo dandanes slovanstvo, ko bi bili Slovani znali ohraniti do danes to večino, ko bi se pa tudi bili zavedali svete slovanske vzajemnosti, medsebojne podpore! Kaj je bila v početku napram Slovanom levica, ki se je morala zatekati le k dunajskemu dijaštvu in proletarijatu delavskih slojev — baš kakor se godi to dandanes!

Da smo bili pred 50 leti Slovenci tako častno zastopani v državnem zboru ter da smo volili svoje može tako svobodno brez najmanjšega vladnega pritiska, ni bila morda kaka posebna vladna naklonjenost, nego zgolj pravično izvajanje ministerstva, ki je svojim vladnim organom prepovedalo vplivati na prosto voljo volilcev. To se je godilo tedaj, ko se je domnevalo, da manjši slovanski narodi itak ne bodo motili ravnotežja, kako pa se je godilo pozneje, kako se godi v tem oziru dandanes, ko vlada uvidi, da bi bilo konečno tudi s posameznimi slovanskimi debli računati, ako se isti s sobratji združijo v državnozbornsko večino — nam pač ni treba praviti.

Nova ustavna doba našla nas je povsem nepripravljene. Našega zanemarjenega političnega stališča pa nismo bili Slovenci krivi, ležala je nas železna roka fevdalnega sistema in nadvlada sosedov, a ko se je ta roka odmaknila po novi ustavi, nismo mogli svojih izmučenih udov vzdigniti, kaj še le gibati se in misliti. V tem pa ni nikdo gledal na našo pobitost, nikdo ni na nas čakal, vse je drvilo prek nas k ustavni vreči polnit si žepe z novimi političnimi pravicami.

Naravno in umljivo je, da je slovenski narod, narod tlačanov in delavskih odvisnežev, kateri ni imel plemstva, a učenjaki njegovi ubežali so k nasprotnikom, ako so hoteli kot taki veljati, istotako meščanski obrtniki, naravno je, pravimo, da je tak narod mislil prvo na osebno neodvisnost. Mislil je tedaj naš kmet le na po-

goje, ki bodo sledili odpravi tlačanstva, ni zaupal nobenemu olikancu, ker je trdil, da zna zastopati njegove koristi le kmet sam, vsak „škric“ ga le opehari. Izvolili so si tedaj Slovenci v prvi državni zbor, kjer so nam stale takorekoč širom odprta vrata do političnih pravic, večinoma le može, ki niso imeli pojma o narodnosti. Vrh tega niso poznali vzajemnosti niti med seboj samimi, temveč so si stali tudi nasprotni s sodeželami: Štajarec ni zaupal Kranjcu, Kranjec ne Primorcu, rajši so pristopili pri glasovanju v zbornici k nasprotnikom, nego bi se strinjali z predlogom sosednjega jim brata. Ne smemo pa se tej trmi preveč smejeti, ako pomislimo, kako jih je ločil kronovinski sistem; vsaj se še nahaja žalibože dandanes za nas prežalostnih trm, ki predbacujejo bratu iz Kranjske ali Koroške, da nima med nami istih pravic, ker je — „privandranec“.

To je bil oni turobni pričetek, kako so si znali Slovenci izkoriščati nudečih se jim pravic nove avstrijske ustave. Tako je prišlo, da so propadle zahteve poedinih slovenskih razumnikov, zahteve kakršnih si danes po 50 letih ne upamo več staviti, a tedaj bi bilo treba le vzajemnosti med slovenskimi poslanci, — in vlada bi jih bila sprejela in uvrstila med zakone. Koroški poslanci zahtevali so n. pr., da mora na Koroškem znati vsak uradnik slovenski, da je vpeljati slovenščino v vse šole, da se naj ustanovi v Celovci slovenska stolica. Kaj bi se zgodilo dandanes slov. poslancu na Koroškem, ako bi si drznil staviti enake zahteve! Iz vseh slovenskih kronovin oglašali so se poedini probujeni zastopniki za razdeljitev dežel po narodnosti ter zjedinenje istih v skupno kronovino, za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, za slovensko poslovanje v deželnih zborih in odborih itd. Ti redki buditelji pa niso imeli ne le naroda za seboj, nego upirali so se jim zaslepljeni tovariši, poslanci sami.

Vlada je brž spoznala to našo nesrečno neslogo ter izrekla, da ne bo trpela slovenskih separatističnih nakan. Med tem časom bratovskega razpora izpranili so ostali, že itak bogati narodi, ustavno vrečo, a Slovenci hodijo še dandanes — po 50 letih — stresat prazno vrečo na Dunaj.

Celjske novice.

(Umrli je) dne 11. t. m. znani trgovec Fr. Janesch v Celji. Rajni je bil soustanovitelj in prvi čas tudi odbornik celjske posojilnice. V politične borbe se ni umešaval, vsled česar tudi med Nemci ni bil sovražan. Dosegel je dobo 60 let. Blag mu spomin!

(† **Wahrmund Miheljak.**) V Gradcu umrl je dne 14. t. m. Wahrmund Miheljak, konceptni uradnik dež. šol. sveta v 43. letu starosti. Umrli je sin tukajšnje povsem Spodnjem Štajerju znane notarske rodbine Miheljak. V mladosti že preselil se je v Gradec, koder je služboval do smrti. Rajni je svak c. kr. notarja Lovro Baša in šol.

Po večdnevni hoji dospele so straže z ujetniki na določeno mesto, v Plovdiv. Aga je hotel imeti jetnike na varnem, radi tega je naročil jih pognati sém. . . Toda je delalo dokaj težave nastanjenje žen, ječe so bile povsod polne. Odločili so se zadovoljiti z vsakim prostorom, da bi le mogli odkrižati se odgovornosti. Napotili so jih v pokopališča. Pogledali so v nekoliko sob, kjer so se dušili ter mrli od glada že drugi jetniki, prignani semkaj od raznih pokrajin. Naposled se jim je posrečilo najti prostor za nesrečneže. Nizami so bili rešeni strogega nadzora. Ostali so sicer tu na straži, toda ker so bili jetniki dobro zavarovani, niso se zmenili mnogo za nadzor. Vrh tega so tudi vedeli, da jim kristijani ne morejo zbežati, ko bi tudi straže ne bilo. Komaj bi dospel kateri na ulico, bi ga Turki takoj vjeli in zaprli. Torej sedeč na stopnicah pred pokopališčem, so stražniki ugodno puhali dim iz svojih čibukov, se pomenkovali, ali zabavljali z igro.

Ivo se ni udeležil njihove zabave. Sedel je zatopljen v lastne misli, ali pa stopil v pokopališče med vrste nesrečnežev. Kaj se je godilo v mestu in deželi, o tem ni imel Ivo niti slutnje. Vedel je samo, da se vali v njegovo domovino

svetnika in ravnatelja gimnazije Peter Končnik a Naj počiva v miru!

(**Talijo za rešitev življenja**) pripoznalo je štajarsko namestništvo Vincencu Kuderju, kovaškemu pomočniku v Celji, ker je rešil dne 26. junija l. l. krojaškega pomočnika v Celji, Štefana Dečmana, da ni utonil v Savinji.

(**Sklep ljudskih in meščanskih šol**) bode letos v Avstriji vsled cesarskega jubileja že z 1. julijem. Vse te šole imele bodo pa tudi v jeseni ob slavnosti, t. j. v začetku decembra teden dni počitnic.

(**Mestna godba celjska prosjači državne podpore.**) Mestna godba dobivala je vsako leto 200 gl. državne podpore, za katero tudi zdaj moleduje. Kadar je treba kaj sprostiti od države, takrat je še celo celjska godba avstrijska, ko dobi, se ji pa napne pruski greben, da je nakrat „prajzovska banda“, ki igra „Wolf Marsch“, „Wacht am Rhein“, in ki sodeluje pri vsaki proti avstrijski demonstraciji v svojih pruskih kapicah. Morda se bodo tudi na Dunaji premislili dati kako podporo takim rogoviležem?

(**Vse se jim skazi.**) Naši nemški Celjani pripravljali so že dokaj časa nekaj tajnega za 13. marcij v proslavo dunajskih revolt pred 50 leti — ker so tako delala tudi mesta Dunaj, Gradec i. dr. velika. Da bi jim pa nihče ne kalil vode, namenjeno je bilo vsakovrstno rogoviljenje „najbolj nemškemu“ cesarju Jožefu II., katerega 157letna obletnica rojstva se je obhajala isti dan. Okrasili so njegov spomenik pred „Narodnem domom“ s „frankfurtarco“ z izrekom tega cesarja: „Ich bin stolz darauf ein Deutscher zu sein“ (Ponosen sem, da sem Nемец). Zvečer zbralo se je nekaj dvomljivih prikaznij in smrkolinov, ki so pred razsvetljenim kipom popevali „Wacht am Rhein“ isto tako kakor bi se drlo nekaj pri mesarju se nahajajočih telet, to je bilo tudi vse; vsako nadaljno rogoviljenje, kakor pripravljeno bakljado z godbo po mestu, prepovedala je krajevna oblast — seveda ne magistrat, pod čegar pokroviteljstvom so se vršile vse priprave. Vsled tega držijo se nemirni duhovi kot poparjeni kužeki, ker se bojijo graje iz — Gradca.

Poštne zadeve.

Slovenci, na branik za svoj jezik in narodnost!

C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo je pred štirimi tedni izdalo vsem neslovenskim poštam po Štajarskem in Koroškem ukaz vrniti v Gradec vse nemško-slovenske tiskovine, katere so znabiti vzprejele, da se jim določijo samo nemške tiskovine. Tako so poročali vsi dunajski listi. S tem ukazom torej poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu naznanja vsemu svetu, da sovraži slovenski narod. Nemcem se ne zgodi nobena krivica ako dobé pri poštah nemško-slovenske tiskovine; kajti v njih se nahaja nemški tekst celó na prvem mestu. Samo o sebi se razumeva, da smatra nemška zagrizenost

armadi Šakira paše, ki je stopal od Plovdiva proti Sredcu. Kamorkoli je stopila agova vojska, povsod je puščala za seboj sledove odurne surovosti. Ni je bilo vasi, mimo katere je moral iti, v kateri bi kristijanom ne bili grozili in jih ne odirali. Zlasti v vasi Brsniku ravnali so vojaki tako okrutno, da so Bolgari smatrali za potrebno upreti se škodljivcem in jih pognati. Bržkone bi se jim bil posrečil njih namen brez velikega truda, ko bi ne bilo pridrlo krdelo divjih Čerkezov, ki je odločilo zmago Turkom v prid. Brsničanje pa so skusili v največji meri, kako težavno je upirati se sovražniku. Možje so bili pobiti do poslednjega, ženske in otroke pa so Turki vjeli ter jih tirali v sužnost. Dvajset mož, med njimi tudi Ivo, so bili poslani z ujetniki, da jih pospremiijo globlje v deželo.

Molče in s pobešeno glavo je korakal Ivo poleg tolpe ihtočih mater in jokajočih otrok. Njih stok mu je razdiral srce. Spomnil se je, kako so pred nekoliko leti tudi njega in njegovo mater gnali v Berkovico, in kaj vse je takrat skusil.

Kakšna usoda čaka te nesrečneže? Gotovo takšna, kakor Ivo, če še ne hujša! Ne sili jih k urni hoji, ne suva jih, marveč kara še svoje tovariše, ki so se preveč spozabili nad reveži.

ruska vojska in da bi imel z agovimi vojaki iti ji naproti. Želel si je v duhu, da bi se osvoboditelji kmalo prikazali ter brate obranili. „A kaj se zgodi z menoj. Kam se naj obrnem?“ si je mislil. „Turki me ne pusté tako kmalo iz te soparice — kaj bi tudi počel v tej obleki? Bratje bi me smatrali za sovražnika, namesto gostoljubja doletela bi me krogla. Ne, ne, — ne morem od tod! Bodi Bogu potoženo! Upam trdno, da mi pokaže pot, da se izmotam!“

Podpirajoč si glavo je zrl na prižasto zmes otrok, tam blizo se igrajočih ter neslutečih materinih muk. Nakrat pa je začul nekaj poseben, nenavaden hrup. Dospela je nova četa vojakov in ž njo množica jetnikov, fantje, žene in otroci. Možev med njimi ni bilo.

Nastal je prepir. Nadzorniki pojasnujejo in dokazujejo, da tu ni prostora. Prišleci pa odklanjajo pojasnila in dokaze: tu mora biti prostor. Pa silijo jetnike, naj se stisnejo kolikor le mogoče skupaj. Čez jedno uro so jetniki nastanjeni; sedé tesno drug poleg drugega, vleči se ni bilo mogoče.

Vrne se turoben, da mrtev mir; le malo komu se premičejo ustnice, šepetajoč nekaj sosedu. (Dalje prihodnjič.)

poštnega ravnateljstva vsako pošto za nemško, katera nima nobenega slovenskega napisa, tem načinom hoče večino poštne uradov po Koroškem in Štajarskem, posebno pa na slovensko-nemški jezikovnej meji ponemčiti in odvzeti onde bivajočim Slovincem pravico do rabe slovenskega jezika. Ob enem se je s tem sovražnim ukazom molče namignilo vsem nemško mislečim poštним uradnikom po Koroškem in Štajarskem, naj kolikor morejo širijo med stranke le nemške tiskovine. To sovražno postopanje poštnega ravnateljstva naj vzbudi med nami Slovenci narodno odločnost in sicer:

1. Vse občine, farni uradi, krajni šolski sveti, okrajni zastopi in tudi posamezni posestniki naj vložijo pri visokem c. kr. trgovinskem ministerstvu na Dunaju v slovenskem jeziku pisane prošnje za slovenske napise zunaj in znotraj svojega poštnega urada, za slovenske tiskovine, kakor: dopisnice, zalepke, nakaznice, spremnice, brzozjavke, poštne prejemne in odajne liste itd. itd. ter se naj proti slehernemu neprijaznemu vedenju poštnega uradnika nasproti slovenskemu jeziku pritožijo na višje mesto, in to tudi naznanijo „Domovini“, katera bode vse sproti priobčevala ter pozivala različne urade in prebivalstvo na odpor proti tacemu nepostavnemu postopanju.

2. Po vseh prodajalnicah, kjer se prodajajo poštne vrednotnice, zahtevajmo vedno dvojezične, ako nam vsiljujejo samo nemške. Mnogi trgovci, celo taki, ki se štejejo med Slovence, ne prištevajo tem poštним vrednotnicam nobenega pomena. Le vzemite nam slovenski jezik iz poštних tiskovin, potem se bode nemška predrznost kmalu spravila nad slovenske naslove in bode potisnila naš jezik iz poštних uradov na cesto! Iz konzuma dvojezičnih poštних vrednotnic presojuje trgovsko ministerstvo kako se mi zanjamo za svoj jezik in kakšno veljavo mu dajemo sami doma. Da bi se toraj ta konzum zmanjšal, da bi se veljava našega jezika znižala je seglo poštno ravnateljstvo s tem ukazom na zviti način nad dvojezične poštne vrednotnice in tiskovine. Na delo torej rojaki, naš jezik se naj upošteva povsod, ne samo koder doni slovenska govorica, temveč tudi po vseh uradih góri do ministerstva!

Gg. državni poslanci, beležite si iz „Domovine“ vse podatke o nezno krivičnih razmerah pri naših poštних uradih, katere bodemo odslej redno priobčevali v posebnem zato odmerjenem predalu z naslovom „Poštne zadeve!“

Na noge slavni krajni zastopi, občinski uradi, vis. častiti župnijski uradi, krajni šolski sveti, politična društva in zasebniki! Vlagajte pritožbe na visoko c. kr. trgovsko ministerstvo proti nepostavnostim gledè rabe slovenskega jezika na naših poštah, za napravo slovenskih napisov zunaj in znotraj poštних uradov, za slovenske poštne pečate, za dvojezične poštne vrednotnice in tiskovine itd. sklicevaje se na člen 19. državne osnovne postave z dne 27. grudna 1867, kateri se glasi doslovno:

„Vsi národi v državi so enakopravni, vsak narod ima nekršljivo pravico do čuvanja (varovanja) in gojitve svoje narodnosti in svojega jezika. Država pripoznava enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradih in v javnem življenju.“

Vsi slovenski razumniki, kakor gg. duhovniki, odvetniki, zdravniki, učitelji, uradniki, župani, občinski tajniki, razumni kmetje in vsi, ki opazite v svojem poštнем uradu kakšno nepostavnost ali nespodobno vedenje poštних uradnikov oziroma poštarjev glede našega jezika, naj blagovolé vse to naznaniti, da dogodek javno ožigosamo in pomagamo nepostavnost odpraviti. Ako stopimo vsi na noge, iztrebljene bodo kmalu vse nepostavnosti in zaničevanje našega jezika in naš jezik bodo spoštovali in cenili uradniki in nasprotniki in vlada bode morala računati z našimi zahtevami. Kdor močí, se sam zaničuje in je podlaga ptujčevi péti! Torej Slovenci, na branik za svoj jezik in narodnost!

Spodnje-štajerske novice.

(Osebné vesti.) Pravosodni minister premetil je c. kr. notarja g. Kazimir Bratkoviča iz Brežic v Gornjigradu.

(Učiteljske premembe.) G. Martin Šamprl, podučitelj v Makolah, imenovan je učiteljem v Črešnovcih, a g. Anton Špan, podučitelj v Brežicah, pa učiteljem v Slov. Bistrici Suplentom sta imenovana gg. Franc Kotzmuth pri Sv. Duhu in upokojen nadučitelj Andrej Vrabl pri Sv. Jurju v Slov. goricah. — Stalni na svojih dosedajnih mestih postali so: g. Karol Unger na utrakvistični šoli v Brežicah, gdč. Melanija Premšchak na nemški šoli v Vojniku ter Ivana Gherbaz pri Sv. Petru pod Sv. gorami. V stalni pokoj stopili sta učiteljici Alojzija Dominkuš pri Sv. Florjanu v Doliču in Aleksandra Wruss v Braslovčah. — Na nemško deško šolo v Ptujju dobili so podučitelja iz — Bavarske, imenom Fr. Mühlbauer. Poklicali pa so ga najbrž ptujski očetje le zbog tega, ker je blizu njegovega rojstnega doma sloveč „norberški livalnik“, katerega naj bi vzel seboj, da se vsili nemščino tako „trdoglavim“ slovenskim paglavcem. Srečna misel!

(Volilni shod na Teharjih) bil je preteklo nedeljo prav obilo obiskan. Prihrulo je tudi krdele socialistov ter so hoteli razgnati zborovanje s tulenjem in nemškim zabavljanjem, kar pa se jim ni posrečilo. Zbranim volilcem govorila sta gg. Dragotin Hribar in dr. J. Karlovšek, ki so z navdušenjem pritrjevali besedam govornikov. Socialisti dosegli so s svojim nasilnim nastopom in nedostojnim vedenjem, da se jih bode kmet še bolj ogibal in se še bolj prepričal v kaki zvezi delujejo ti „odreševalci“ človeške bēde. V ponedeljek pokazali pa bodo naši volilci, da pri nas ni prostora takim rogoviležem. Prídite tedaj vsi k volitvi in volite trezne, značajne može. Zmaga bode sijajna in teharski Slovenci pokazžite, da ste potomci slavni slovenskih prednikov!

(Na Teharjih) vrši se prihodnjo nedeljo t. j. 20. t. m. popoldne ob polu 4. uri v hiši gosp. Josipa Pečnaka volilni shod. Volilci teharske občine, udeležite se v obilnem številu tega shoda. Opomni se, da bodemo tam od socijaldemokratov prosti, vstop bode le samo volilcem dovoljen.

(Laški trg.) Čakali smo do današnjega dneva, da nam bode tudi „Domovina“ poročala o zadnjem gledališkem večeru, s katerim nas je „bralno društvo“ v nedeljo dne 27. m. m. zopet presenetilo, toda čakali smo kakor vselej — tudi tokrat zaman. Oglasili bi se sicer ne bili, ako bi se ne bili spomnili, da nam je neki dopisnik začetkom letošnjega leta v „Domovini“ predbacival, da je pri nas društveno delovanje že popolnoma zaspalo. Res je sicer, da stopi „bralno društvo“ v zadnjem času nekaj redkeje pred občinstvo, ali vzrok temu je vsakemu znan; društvo namreč ne razpolaga več nad tako obilico društvenih sil, kakor za časa ustanovitve. Vkljub temu prireja nam vsako leto nekaj veselice, v katerih posebno gledališke predstave občinstvu jako ugajajo. Pri teh predstavah pozdravimo vedno, eno in isto šestorico diletantov na odru, katera se drage volje žrtvuje v prirejevanju društvenih zabav in od katere se res več zahtevati ne more. Tudi pri zadnjem gledališkem večeru nastopili so naši pridni igralci v igrah „Blaznica v prvem nadstropji“ in „Dva gospoda pa jeden sluga“ z velikim vspehom ter se odlikovali z jako spretnim igranjem. — Kritikovalo se je o njih igranju že tolikokrat, da nimamo k storjeni kritiki ničesar dostaviti; omenimo le, da so vsi svoje vloge jako srečno rešili in želi mnogo odobravanja. Vsa pozornost obračala se je takrat na enega igralca, kateri je v igri „Blaznica v prvem nadstropji“ kot diletant prvič na Laškem nastopil ter se v glavni ulogi „Ivana“ pri občinstvu jako srečno vpeljal. Nadarjeni predstavljalec igral je svojo ulogo z naravnim humorjem tako mojstersko ter se gibal v kretanju s tako sigurnostjo, da ga je občinstvo odlikovalo z burnim ploskanjem. Splošno se je sodilo, da gospod Edvard Kuček ni samo dober diletant, ampak igralec kakor smo ga vajeni poslušati le na kakem večjem odru. — Čestitamo nadarjenemu igralcu k svojemu prvemu uspešnemu nastopu, s prošnjo, da bi tudi v prihodnje našemu društvu kot diletant zvest ostal. Čestitamo tudi prireditelju in režiserju g. Konrad Elsbacherju na sijajnem vspehu. Hvala vsem!

(Laško.) Tržan Jožef Drolc ima hudega psa, ki je že več ljudi zelo ugrizel in poškodoval. Pretekle dni je hudo popadel čevljarskega učenca Wolfinga, tako, da mu je zdravnik moral šivati rane in fanta so morali peljati v bolnišnico v Celje. Čudno je, da se je branil tukajšnji zdravnik dati fantu spričevalo, da bi zamogel tirjati odškodnino. Seveda vrana vrani in Nemeec nemškutarju ne bo škodoval. Kaj pa če bi kak kmečki pes kakega tržkega postopača nemškutarja ugriznil? Bi-li se tudi branil dr. Schwab napisati spričevalo. Ali bo tržki občinski urad skrbel, da se bode nevarni pes občinskega svetovalca Drolca napravil neškodnim.

(Laško.) Dne 1. marca 1898 umrl je posestnik v občini Sv. Krištofa Mikalvž Ošek, dan po njegovem pogrebu je bila prevedena s sv. zakramenti njegova žena Jera, in danes tudi že njo krije zemlja. V življenju sta se imela rada, še v smrti nista ločena.

(Čitalnica na Vranskem.) Vže zadnjič je Vaš dopisnik tajnostno naznanil, da se bodo vršile na pustno nedeljo v naši čitalnici posebne reči. In res, ko smo jih gledali, prišlo je iznenadenje za iznenadenjem. Kar s početka nastopila je — na maškeradi seveda — „šmarijska godba“; ki je na bigotfonih jako dobro oponašala ono istinito godbo tega imena, in v zelenih in prižastih visokih cilindrih zbužala mnogo smeha. Prídružil se je nji kmalu črn ciganeček ter kaj vestno sodeloval na goslih. In ko so še zveneli čarobni akordi te divne godbe, ki je svirala komade iz različnih tujih oper tako izvrstno, da se ti je zdelo, da slišiš samo domače petje — spreminjal se ti je svet v lepo ozaljšani Šentakovi dvorani od trenutka do trenutka. Občudoval si že marsikatero divno masko, videl si različne deželanke, svilnato „Sokolico“, sedmerbojno „Mavrico“, snežno belo „Kuharico“, „Lampijon“, „Krtačo“, „Mornarico“, „Svantovidko“, „Poletje“, „Vinogradnico“ itd. itd., a kdo bi se toliko oziral po toiletah, ko ti mamijo tako divni pogledi lepih mask gledajoče oko? Prišel je debel Turk, vrteli so svoje visoke kape klovni, skakal je neumorno Piro, razgrinjal dežnik oholi Anglež, smeha mnogo obujal smešni tercet na gosli, citre in kitaro, ki je v vseh mogočnih in nemogočnih telesnih legah igral in pel izorno šaljivo. Razvijalo se je pustno življenje vedno bolj in bolj in še raz glasovirja slišal si „muzikaličen smeh“ in druge šaljive komade, katere je igral g. Lokan. Da se je plesalo in mnogo plesalo, pač ni treba omeniti, pač pa naj povemo, da je bila ta veselica samo za ude in vendar se je nje vdeležilo čez 100 dam in gospodov. To gotovo pové dosti, kako krepko stoji naša čitalnica. Ni čuda torej, da so njo začeli sovražiti naši Posilinemci; a o tem prihodnjič!

(V Gornjemgradu) nameravajo v spomin 50letnega vladanja cesarjevega postaviti v parku visok in lep kip Njih Vel. cesarja Fran Josipa I. V to svrhu sestavil se je že odbor, ki se je resno poprijel dela. Ob priliki poročamo natančneje o tej zadevi, ki je za Gornjo Savinjsko dolino, posebno za trg Gornjigrad pomena polna.

(V Gornjemgradu) je dne 4. t. m. umrl sodnijski sluga g. J. Govedič v najlepši moški dobi. Pokojnik bil je zelo priljubljen, kakor pri gospodi tako tudi pri preprostem ljudstvu. Gornjegrajsko pevsko društvo zapelo mu je dve mili žalostinki.

(Iz Ljubnega v Savinjski dolini) odide v Spljet v Dalmacijo zdravnik g. dr. J. Vilimek. Gospod zdravnik se je jako priljubil pri nas in težko ga bodemo pogrešali.

(Umrl je) v Konjicah dne 14. t. m. ondolni lekarnar g. Jan Pospišil. Blagemu narodnjaku hvaležen spomin!

(Konjiško učiteljstvo) je zborovalo dne 3. t. m. v slovenski šoli v Konjicah. Navdušenje za dobro stvar in pa požrtvovalnost premagata marsikatero oviro. To se je pokazalo posebno pri tem zborovanju; kajti akoravno je bilo treba napraviti težavno pot tudi iz najoddaljenjših krajev tega okraja, akoravno je bilo treba prebrest debel ravnokar zapadli sneg, vendar se je zbralo precejšnje število društvenikov in društvenic, kot gost sta pa bili navzoči gospodični Agica in Anica Malenšekovi iz Čadrama. Iz zanimivega in obširnega vzporeda, ki se je dovršil

še le ob pol dveh, dovoljujem si na kratko po ročati nastopno: g. Černež iz Čadrava je imel krasen govor o realijah. V izbranih in navdušenih besedah je kazal, kako se naj vrši pouk v teh predmetih, da bo vplival na versko in нравno vzgojo mladine. Poslušalci so mu glasno pritrdjevali; saj je pa tudi resnica, da se pahne ljudskošolski pouk nazaj v mrtvi mehanizem, kakor hitro se izbacijo realije iz ljudske šole. Kdor tega ne verjame, naj blagovoli prečitati ta Černežev govor, ki se priobči v učiteljskem listu „Popotnik“; potem bo menda drugačnega mnenja. — Kot drugi govornih je nastopil g. Eberl iz Tepine. Podal je mnogo zanimivih izkušenj iz „stare“ in „nove“ šole, katere si je nabral tekom 40letnega učiteljevanja. Poslušalci so z zanimanjem sledili temu govoru, iz katerega so pobrali marsikatero zlato zrno. — Kot delegat „štaj. učit. Zaveze“ gre 7. aprila t. l. v Gradec g. Brinar; društvo ostane pri tej „Zavezi“ le tedaj, če se slovenskemu učitelstvu zjamči ravnopravnost, a ne samo z lepimi besedami, ampak tudi dejansko. — Zadeva, ali se naj zdaj dožene, ko je up po boljših učiteljskih plačah splaval zopet po vodi, skliče drugi splošni shod štajerskega učiteljstva, se prepusti v odličitev izvrševalnemu odboru, ki se je izvolil pri prvem enakem shodu. — „Slov. Matica“ je imela v pretečenem letu izmed učiteljstva tega okraja samo enega uda, tako ne sme iti dalje, zato je prevzel v tem oziru poverjenišvo g. Brinar; upati je, da se mu odzove obilo naročnikov. — Prihodnje zborovanje bo 5. maja v prijaznem Čadravu, o katerej priliki se tudi vrši hospitacija na ondodni šoli. — Zabavni del nam je prinesel zopet nekaj uric, ki nam ostanejo dolgo v prijetnem spominu. To pot nismo bili več osamljeni; pridružil se nam je učiteljski prijatelj č. g. Makso Ocvirk, kaplan na Prihovi, pozneje so nas tudi počastili trije konjiški narodnjaki, med njimi — kar nas je posebno razveselilo — tudi načelnik kraj. šol. sveta g. dr. Rudolf Dal Bog, da društvo vztraja v svojem tiru: najprej resno delo, potem pa veselo razvedrilo!

(Šmarje pri Jelšah) Dne 24. svečana t. l. je imela tukajšnja posojilnica dobro obiskovan občni zbor, kajti ni se le sešel cvet rodoljubnih mož iz domačega okraja, temveč udeležil se ga je tudi za to zadrugo velezaslužni g. dr. Franc Jurtela, odvetnik, dež. poslanec. itd. v Ptuj. S posebnim zadovoljstvom smo se prepričali o krepkem razvoju tega baš v našem okraju preimennitnega podjetja; kajti v petem upravnem letu smo dosegli prav lep uspeh in napredek. Posebne važnosti je v prvi vrsti posvetovanje in sklep, kako naj posojilnica proslavlja petdesetletnico Njega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. V to svrhu se odloči znesek po 100 gld. iz čistega dobička leta 1897 za ustanovo ljudske knjižnice; saj se stem ravnamo po plemenitej tendenci našega vzvišenega vladarja, da to redko, veleznamenito slavnost praznujemo z dobredelnimi nameni. Z veseljem pozdravljamo ta sklep, uvidevši potrebo ljudskih knjižnic; kajti našemu ljudstvu, posebno mladini, izstopivši iz šole, je treba nuditi priliko, da si lahko potem dobi primerne in dobrega čtiva. Tako je storjen začetek; nadejamo se, da se bode ta lepa, blaga ideja izpeljala v prid in korist milemu nam narodu; saj so nam v to porok rodoljubi, požrtvovalni možje, ki zastopajo načelstvo. Kako se namerava urediti ta ljudska knjižnica, o tem hočem z veseljem poročati o priliki. Nadalje se po soglasnem sklepu pripravi v lastnej hiši v pritličju primerna soba za tukajšno „Čitalnico“, s čimer se gotovo ustreže večini njenih članov; kajti potem ima tudi svoje prostore in svoje zavetje v „Narodnem domu“. Pri dopolnilni volitvi v načelstvo sta bila izvoljena kot ravnatelj gosp. dr. Josip Georg, odvetnik v Šmarji in kot član gosp. Matija Vrečko, posestnik in župan na Slivnici, ker sta člana načelstva gosp. Karol Kraus in gosp. Alojz Rokavec izstopila že tekom prejšnjega leta. Iz letnega poročila posnamemo: Posojilnica v Šmarji je imela prometa 149.775 gld. 8 kr., a čistega dobička je bilo 1460 gld. 73 kr. Zadrugnikov šteje 580, ki imajo vplačanih deležev 4266 gld. Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi je bilo 87.719 gld. 84 kr., a posojil 86.250 gld. 97 kr.

Oba rezervna fonda znašata 4340 gld. 67 kr. Posojila se dajejo po 6% le zadružnikom iz domačega kraja, hranilne vloge se obrestujejo po 5%, a rentni davek in druge pristojbine plačuje zadruga sama. Uradni dan ima vsak četrtek predpoludne; razna pojasnila se dajejo tudi po nedeljah med tiho in pozno božjo službo.

(Trbovlje.) Naš občinski zastop je v svoji seji dne 3. t. m. enoglasno sklenil prositi pri c. kr. poštnem ravnateljstvu za dvojezični poštni pečat. Sklenil je tudi naprositi v. č. gosp. župnika, da blagovoli skušati, da bi blagovolilo tukajšnje rudarsko ravnateljstvo vplivati, da bi se ne nastavliali tukaj kot zdravniki — Židje. Sedaj sta oba zdravnika Žida, nevešča slov. jezika. Tudi svojega poklica ne izvršuje posebno eden teh zdravnikov, kar kaže več slučajev. Čudimo pa se, da socialisti, ki vedno udrihajo po čč. duhovščini brez povoda, tukaj lepo mirno molčijo, dasi jemlje deca in odrašeni konec, ker g. zdravnik neče imeti časa. Pa saj se poznamo, Žid in socialist sta si dobra prijatelja, posebno proti Slovencem in duhovščini.

(Utonil je) J. Jekoš p. d. Moslic. Dne 14. t. m. se mu je zmešalo, na kar je zabredel v Savo in se zgubil v valovih. Mož bil je že 63 let star.

(Posojilnica v Brežicah) je imela v tretjem upravnem letu denarnega prometa 153.913 gld. 35 kr. Zadrugnikov šteje 751, kateri so vplačali deležev 3755 gld. Hranilnih vlog je vloženi 39.558 gld. 61. kr. Stanje hranilnih vlog s kapit. obresti koncem leta 71.895 gld. 97 kr. Novih posojil se je za leto 1897. izplačalo 30.915 gld. Posojil se je vrnilo 26.471 gld. Stanje posojil koncem leta 1897. 67.792 gld. 12 kr. Stanje splošnega rezervnega fonda 2000 gld. Čisti dobiček 2051 gld. 71 kr. Gotovina v blagajni s koncem leta 6940 gld. 82 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ % brez odbitka rentnega davka. Posojila se dajo proti 6% samo zadružnikom. Uradni dan vsak četrtek od 9. do pol 12. ure predpoludne. Pisarna v lastni hiši „Narodni dom“ (Hotel Klembas). Za leto 1898 izvoljeni odborniki: And. Levak, veleposestnik načelnik, Miha Balon, mestjan namestnik, Jože Mešiček, mestni župnik, Ivan Munda, c. kr. živinozdravnik, Nace Polanšek, hišni posestnik in pekar, Anton Umek, trgovec vsi v Brežicah in dr. Mate Schmirmaul zdravnik v Reichenburgu kot udi načelstva. Nadzorniki: Jože Horvat, umir. župnik, Franc Varlec, trgovec v Brežicah in Franc Gerec, veleposestnik in trgovec v Pišecah.

(Na Slatini) oskrbovala bo v bodoče skupne zadeve jedna oseba, tako je namreč sklenil finančni odsek štajerskega deželne odbora. Do sedaj bil je namreč za vrelce in vodnjake jeden oskrbnik, a splošna skrb kopališča pripadala je takozvanemu ravnatelju (ljudstvo ga zove „dehtar“) seveda sta stala oba visoko nad zemljani ter potegovala visoke plače iz — deželne blagajne. Sedaj pa se nastavi jedna oseba za oba posla; dotičnik bo dež. višji uradnik ter mora biti izvežban v trgovini. Dobro bi bilo, da bi se pri tem gledalo na štajerske rojake — ne pa mažarske Žide.

(Iz kozjanskega okraja.) V „Domovini“ št. 8 z dne 25. februarija t. l. se je pečal dopis z nekim udom okrajnega zastopa, kateri neznajno nasprotuje zgradbi ceste mimo Prevorja. Mislimo, da ako se je dotični mož po zdravem prepričanji potegoval za pravico občanov občin Dobje, Planinskavas, Loko i. dr., da bi peljala cesta od Prevorja ne čez pusto „Košnico“, v kateri stoji le nekaj posameznih koč, ampak od Prevorja skoz Hrušovje, Jelce naravnost do Sv. Urbana, to ni trma. Na ta način bi bila vsemu okraju storjena korist. Gotovo bi se godila za naše prebivalstvo nečuvna krivica, ako bi se tako velike vasi preziralo, ter se oziralo le na posamezne kočje. Bi li imeli mi kako korist te ceste, izpeljane čez Košnico? Nikako! Ako se ne slušajo bogsigavedi kako prošnje istega moža, kateri je tukaj obče kot pravičnik znan, naj pa pretresa potreba tega prebivalstva njih sočutje. Ljudstvo mora postati razjarjeno, ako se njega pravice v blato teptajo. Isti mož ljubi gotovo složnost i bi brezpotrebno o zgradbi te ceste ne bil besediče črhnil; — poklicani smo pa vsi za

splošni blagor naših sobratov skrbeti, kar nam vže krščanska ljubezen spolnovati veleva. Torej predno se začne to važno delo zvrševati, preudarimo i pretehtajmo dobro vse okoliščine.

(V Čadramljah) podaval bo v nedeljo dne 20. t. m. po večernicah gospod učitelj Ludovik Černež o umnem gospodarstvu za društvenike „Sloga“ i druge prav dobro došlece.

(Dravsko polje.) (Hospitacija.) Učit. društvo mariborske okolice je po sklepu zadnjega glavnega zbora letos imelo dne 3. sušca svojo prvo hospitacijo v Hočah. Vzlic slabemu potu, kojega je deževno vreme prejšnih dni napravilo, prihitelo je peš in po železnici od raznih strani v prijazne Hoče odlično število udeležencev, med njimi občepriljubljeni gosp. ravnatelj H. Schreiner in gosp. nadučitelj M. Nerat, želeč se prepričati kako kaj vrli Hočani napredujejo v svoji novi šoli. Kmalu ob 9. uri se snidejo došli gostje v šoli v 3. razredu in g. učitelj J. Preindl prične s svojimi učenci pouk trajajoč do poludne. Šolskemu pouku iz računstva, prirodoznanstva in slovnice so slušatelji pazljivo sledili ter o njem pozneje pri živahni konferenciji izrazili svoje mnenje in priznanje. Koncem pouka so nam učenci še dve lepi pesmi prijetno zapeli, da se je gostom in mladini veselje in zadovoljnost na obrazih brala. Ko smo svoje pedagogiško opravilo v šoli dovršili, sledila je potem do razhoda še poleg telesnega krepčila tudi jako živahno duševno razvedrilo z mnogovrstnimi govori zadevajoč šolsko znanstvene in stanovske interese, da so nam le prehitro pretekle urice, ki so nas tako vzorno družile za napredek šolstva in stanovske kolegijalnosti. Naš tovariš g. Jos. K. iz Selnice nam je pa omislil na korist šolske družbe sv. Cirila in Metoda ličnih podobice naših prvakov pesnikov Val. Vodnika in Fr. Prešerna ter naravne lepote bleškega otoka in bohinjskega jezera v spomin. Prijateljsko-tovariški smo se poslovili od prijetnega sestanka želeč prilično se zopet z veseljem sniti k jednaki za naš stan častni in šolstvo zanimljivi skupščini.

(Nezgoda) V Litmerku pri Ormoži ponesrečil je dne 3. t. m. viničar Andrej Zimmerleut na grozen način. Vlačil je iz globokega vodnjaka vodo. Ko mu po lastni krivdi vedro zdrkne ter se začne sukalo z verigo z močno hitrostjo vrteti, hotel je drželo vjeti, a to ga zadene s tako silo v prsa, da mu jih zdrobi. Le malo časa je še živel.

(Iz Noršinec pri Ljutomeru.) Te dni vršile so se pri nas občinske volitve. To seveda ni nič posebnega, ali vendar so bile te volitve letos čudne in vredno je, da se o tem govori. Že celi pust sta dva nemškutarja pripravljala na vse načine posestnike noršinske in babinske najvržejo stari slovenski odbor in naj volijo družega, ki sta ga ona sestavila. Posrečilo se jima ni, kajti zmaga je sijajno slovenska stranka. Čast ji. Ta dva ptička sta Obreza in Semlitsch (v Noršincih imenujejo ga tudi „lotmerski pinč“). Sramota, da je šlo kakih 10 posestnikov njima vendar na limanice in osramotilo slovensko ime. No, nič ne dé — se saj poznamo. — Še tudi druge reči sta se lotila ta dva odpadnika. — Kakor je znano, ustanovilo se je lansko jesen v tej občini slov. gasilno društvo. Tudi to jima je trn v peti. — Sedaj bi rada ta revčeka še temu nasproti ustanovila neko „nemško“ gasilno društvo — ter norita ljudi po gostilnah, kjer kaj rada za pijačo dajeta — pa rajši še vidita, če kdo drugi plača — z lažjo, da dobijo eno brizgalnico zastonj, če bo komanda nemška. Žalibog, da sta tudi že tukaj nekaj pristašev dobila — sedaj jih je vseh skupaj šest — to bo lepo društvo, kaj ne g. Kšela in Bežan? Mi se teh nemčurčkov ne bojimo nič, niti pri občini niti pri gasilnem društvu, in namen teh vrstic je samo ta, da bi se nekaterim odprle oči.

(Ženo otroval.) Blizo Gornje Radgone pri-mešal je dne 1. t. m. Anton Brodschneider svoji ženi Urši mišnica v koruzno moko, iz koje je potem kuhala žgance, a kmalu po zavžitju istih umrla je med groznimi mukami.

(Vlak trčil) je 11. t. m. v Judenburgu ob drugem na progi. Vlak, ki je prihajal iz Pontebe, vozil je italijanske delavce. Trije Italijani in jeden prevodnik so nevarno, a drug prevodnik lahko ranjeni.

(Zenska križarska vojska) osnovala se je pretečeni teden v Mariboru — seveda ne zoper Turke in Saracene, nego zoper — Slovence! Mariborske Germanke in Germančice obhajale so oni dan vstanovljenje ženske podružnice „Südmarke“. Obredi pri tem so bili izključno „stargermanski“ t. j. izpovedala je vsaka, da je njen jezik — ali da bodemo dosti obzirni napram nežnemu spolu, recimo — njen jeziček, nemški, ter da so pripravljene občutiti dati v prihodnje to vsakemu, ki bi jim kratil pravico istega vzdržano — sukati. Najbližnji pridejo seveda najprej v poštev, zarad tega gorje vsakemu možu, kogar je objela vojščakinja „Südmarke“; ne bo jim znal več dosti „stramm“ nemško spat, ne mi elita, kaj še le govoriti! Nato začelo se je „hajlanje“ od alta do basa (ko bi ne bili navezani na zakonito vlnudnost do nežnih bitij, povedali bi radi, kaj je združilo k temu kratkokrilo „žabico“ pa dol do brezzobe klepetuljčke); za hrpo izpila je vsaka obligatno čašico kave — in „Vaterland kannst ruhig sein“. Tudi moha medanci so v prejšnji dobi v najskrajnejši vojni stiski oborožili mladenke in starke proti nevernikom, ergo mora biti tudi v štajarskih pruskih četah skrajna stiska.

(Štajarska kmetijska družba v Gradcu) izbrala si je nedavno nov odbor. Predsednikom izbran je mesto barona Washingtona grof Kottulinsky, to je tisti grof, ki se je letos tako strastno potegoval za podporo „Südmarki“. Dasi to društvo hoče tudi Slovence Spodnjega Štajarja zastopati, ima v svojem odboru same Nemce. Slovincem, tretjini prebivalstva, ni prepuščeno v njem niti jednega glasú, niti jednega zastopnika. A tudi postopanje tega društva je vse drugo, nego pravično Slovincem, a prispevati pa moramo mi ravno tako. Dobrot društva smo slovenski kmetovalci od njega bore malo skušali, pač pa preziranja in zapostavljenja za nemške svrhe. Zbok tega se kaže nujna potreba, da se jame resno razmišljavati o pogostem vprašanji, naj Slovenci vendar enkrat obrnejo hrbet temu enostranskemu društvu ter si osnujemo ali svojo samostojno kmetijsko društvo s sedežem v Celji ali v Mariboru, ali se pa priklopimo k obstoječemu enakemu društvu na Kranjskem. Okrajni in občinski zastopi, storite potreben korak!

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) Deželni odbor kranjski imenoval je g. dr. T. Zarnika sekundarjem v dež. bolnici. Voditeljicam dekliške 8. razrednice v Ljubljani imenovana je gdč. Emilija Gusl. — Pravosodni minister imenoval je sodnega tajnika, g. Josipa Hauffen v Ljubljani deželno sodnim svetnikom ter sodnega pristava g. Frana Koblerja sodnim tajnikom. Oba za dež. sodišče v Ljubljani.

(Premembe pri notarjih.) G. Ludovik Schönewetter, notar v Radečah, premeščen je v Ljubljano, g. Ivan Rahne iz Ilir. Bistrice na Brdo ter g. Gustav Omahen iz Postojine v Ilir. Bistrico.

(Ljubljanski župan) g. I. Hribar sklical je dne 13. t. m. v „Narodni dom“ v Ljubljani volilni shod, na katerem je poročal o delovanji letošnjega deželnega zbora.

(Slovensko planinsko društvo v Ljubljani) imelo je l. 1897. članov 754 za 229 več nego l. 1896. To društvo ima 4 podružnice in sicer Česko v Pragi (čez 100 članov) nadalje Radovljiško, Savinjsko in Soško. Naši brati Čehi so ustanovili svojo podružnico Sl. pl. dr. ker so spoznali, kolike važnosti je turiztika; a ker nimajo oni svojih planin, hočejo podpirati delovanje v naših Alpah. Slovenci, posebno vi, ki se prištevate k razumništvu, ali vas ni nič sram? Čehi, ki imajo od naših planin le malo koristi ali pa celo nič — podpirajo to slovensko narodno podjetje, a vam pa se zdi škoda 3 oziroma 4 gld., katere bi morali plačati kot udje „Sl. pl. dr.“ in bi zato še brezplačno sprejemali strokovni list „Planinski vestnik“. Tujei prihajajo iz tujih držav občudovat naše planine — ali nam Slovincem je predaleč v Triglavsko pogorje, v Savinske planine itd. divit se krasotam zemlje slovenske.

(Koncem marca) prično se zopet zidarska dela v Ljubljani in okolici. Zgradilo se bo letos šest velikih palač (javnih poslopij), kojih vsi stavbni troški so proračunjeni na 1.000.000 gld.

Ljubljana dobi v svojo sredo vsled tega zopet 4—5000 delavcev, domačih, še več pa zunanjih.

(Nemško gledališče v Ljubljani.) Brez kranjske hranilnice bi bilo kranjsko nemštvo že zdavnaj moralo napovedati „konkurz“, in le nje rezervnemu fondu se ima ta lepa družba zahvaliti da je ni že — vrag vzal. Mej drugim daruje ta hranilnica vsako leto 20.000 gld. iz imenovanega zaklada za zgradbo novega nemškega gledališča v Ljubljani, in tako imajo Nemci zdaj že 60.000 gld. pripravljenih. Pa so večina slovenski groši to, ki se trošijo v te namene, a Slovenci smo še vedno tako slepi, da ne uvidimo, kako nas ti Nemci tepo povsod z gorjačami, katere smo jim — sami v roke dali! Zdramimo se že enkrat iz spanja in vrnimo — klin s klinom!

(Žganje!) Dne 8. t. m. spil je nek Fran Polž iz Stude v kamniškem okraju v pol uri dva litra žganja. Padel je v nezavest ter se ni več zbudil.

(Centralna posojilnica slovenska) ima svoj redni občni zbor v Krškem v pisarnici ondotne „Okrajne posojilnice“ v četrtek 28. aprila t. l. ob 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Račun za l. 1897. 2. Določitev obrestovanja za l. 1898. 3. Volitev načelstva in nadzorstva 4. Predlogi.

(Letno poročilo kmetijskega društva v Dobrépoljah) V minolem letu je pristopil 101 zadružnik. Vsled preselitve je odstopil 1 zadružnik. Ob konci leta 1897. je ostalo 213 zadružnikov, ki so imeli vplačanega na deleže 1898 gld. 76 kr. Denarni promet: Prejelo se je 25.380 gld. 66 kr. Izdalo se je 24.831 gld. 81 kr. Skupnega prometa je bilo 50.212 gld. 47 kr. Čistega dobička je bilo 376 gld. 10 kr., ki se dene vsled § 14. zadružnih pravil k rezervnemu zakladu. Rezervni zaklad: L. 1896 je znašal 152 gld. 54 kr. 5% obresti za l. 1897 7 gld. 63 kr. Dobiček za l. 1897 376 gld. 10 kr. Rezervni zaklad je ob konci l. 1897 znašal 536 gld. 27 kr.

(Na Studencu) nad Krškem se je otvorila nova c. kr. poštna nabiralnica, ki ima zvezo s pošto na Radni pri Sevnici.

(Imenovanje.) Č. g. Simon Bauer, mestni župnik v Pliberku, poprej v Peravi pri Beljaku, imenovan je dekanom za Pliberk.

(Koroški slovenski poslanci) gg: G. Einspieler, Fr. Muri in Fr. Grafenauer sklenili so resolucijo za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

(V Beljaku) začnejo zidati prihodnji mesec obširno poslopje prometnega ravnateljstva državnih železnic. Ogromna zgradba bo stala nasproti gimnazijskemu poslopju.

(Tržaški duhovniki) laške barve se grozno jeze nad škofom Šterk-om, ker je isti dovolil, da se vršijo postne pridige v št. jakovski cerkvi parkrat tudi v slovenskem jeziku. Nazivali so svojega višjega pastirja s „panslavistom“, ki žali italijanske pravice na ljubo Slovincem. Poslali so škofu spomenico z 80 podpisov laških duhovnikov, naj opusti protežiranje Slovencev. In „panslavist“ škof Šterk uslišal jih je ter odpravil slovenske pridige!

(Umrli je) v Lomu na Goriškem kurat č. g. Anton Pipan.

(Italijanska sodišča na Primorskem) so vendar še pravičnejša nego naša štajarska. Do sedaj je ondotno višje sodišče dopisovalo svojim podrejenim sodiščem le v italijanščini in nemščini ter so še le poslednja priskrbovala slovenskim strankam prevode v njih jeziku. Sedaj pa je sklenilo primorsko višje sodišče samo skrbeti za slovenske in hrvaške prevode ter se bodo v to svrhu nastavljali prevajalci. V Gradcu pa še na tako potrebo do sedaj mislili niso, ker je nam prav, pa še tam gori pri višjem sodišču!

Druge avstrijske novice.

(Položaj v državi) Otvoritev državnega zbora je pred vrati, vsled tega drvi vse s pripravami. Kakšen bo pričetek, kakšno še le nadaljevanje je v božjih in Thunovih rokah. Ves teden vršijo se posvetovanja s posameznimi klubi in strankami, ter se zagotavlja, da ostane desnica vztrajno sporazumna v večini. Gledé obstrukcije ima grof Thun stalen načrt: kakor hitro jame ista razgrajati zaključiti se državni zbor ter se zopet skliče še le čez nekaj mese-

cev, isto se zgodi pri opetnem pojavu nerednosti, a v tretjič razpusti se državni zbor ter se razpišejo nove volitve. Ako se prime novega zbora ista bolezen — odstopi grof Thun. — Seveda ni to posebno verojetno, temveč mi pričakujemo od energičnega Thuna čisto druge nastope, ki bodo delali čast državnemu ugledu. Odmakniti se kričačem, reklo bi se — državno ustavo prodati. Gledé predsedništva ni še ničesar jasnega. Nemci zahtevajo, da odstopijo vsi prejšnji predsedniki; vitez Abrahamovicz je to že storil, a Čehi vztrajajo pri opetni kandidaturi Kramarja, sicer ne pošljejo nobenega iz svoje sredine. Govori se mnogo, da dobi jedno podpredsedniško mesto „Jugoslovanska zveza“, a to najbrže dr. Ferjančič. Predsednikom postane najbrže dr. Fuchs katoliške stranke. Razven negotbe z Ogrsko bavi se bo prihodnji državni zbor največ z zakonito ureditvijo jezikovnih razmer — imel bo tedaj dovolj zanimanja Slovanov.

(Glad v Slavoniji.) V nekaterih okrajih Slavonije je ljudstvo že sedaj brez vseh živil ter trpi strašno pomanjkanje. Lanska letina bila je tako slaba, kakoršnih se že zdavno ne pomni. Vinogradi so vničeni po trtni uši, sadje, osobito češplje, ki so glavni pridelek, vzeli je smod, svinje je pomorila kuga, a govedo, ki itak nima cene, poprúdali so že v jeseni za živež čez zimo. Cele družine kmetov pohajajo od vasi do vasi beračit, a kjer nič ni, ne more pomagati radodarno srce sosedu. Prebivalci razdajali so svoje hiše, da prodajo stavbeni les za živež. Tudi smrti vsled gladu so že konstantovane. Od deželne vlade ni pomoči, ker potrebuje mažarska vlada tisočake za podkupovanje pri volitvah ter milijone za razstave in sprejeme odlučnih tujih vladarjev.

(Kako se maščujemo tostranci Ogrski.) Ni še dognano kričeče kvotno razmerje — ki pa se bo prej ali slej Mažarom v korist rešilo — tudi izvažanju mažarske moke v škodo tostranskemu narodnemu gospodarstvu so se razni deželni zbori letos posebno vpirali — vkljub vsemu gospodarskemu nadvladju Ogrske še Avstrijci isto na razne načine pitajo. Vodstvo ogrskih državnih železnic je že davno sklenilo, da boče nabavljalo za svoje potrebe le izvanredno iz Avstrije, in sicer le one predmete, kojih ni v domači deželi nikakor dobiti. To je bil vendar očiten „bojkot“ naši državni polovici. Nadjati se je bilo, da odgovorimo mi z istim merilom, ako se že mažarski nadutosti vstavljati ne moremo. Temu pa ni tako. Ravno avstrijska država na podjetja podpirajo Mažarsko bolj nego poprej. Nedavno razpisala je dunajska komisija za vravnavo Donave nabavo železnih predmetov za nove mostove in jezi v ogromni množini. Nabava se je plačala za 300.000 gld. Ponudbe so prišle od raznih avstrijskih podjetij, tudi neka mogočna češka tvrdka v Plznu se je ponujala, a dobil ni ogromnega zaslužka nobeden teh, pač pa — strojev tovarna ogrske državne železnice. In vendar bo to gotovo zgolj železo iz naših dežel, katerih najmanjša deželica daje več železne rude, nego cela Ogrska. Da se je od tam naše blago ceneje ponujalo, za tem tiči le židovska špekulacija.

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarski knez Ferdinand) bil je dne 7. t. m. od našega cesarja vsprejet na Dunaji. S tem je odpuščeno knezu žaljenje, ki ga je zakrivil zadnjo dobo napram naši državi z nehvaležnim postopanjem in lahkomisljenimi žalitvami.

(Angleški minsterski predsednik) sloviti lord Salisbury odložil je vsled slabega zdravja vodstvo ministerstva. Naslednik mu je lord Balfour.

(Ruska zahtevala je od Turčije) da ji izplača tričetrt milijona funtov od vojne odškodnine, koju dobi od Grške. S tem bi bil poravnani le del velikega dolga, ki ga dolžuje Turčija Rusiji na vojni odškodnini iz turško-ruske vojne pred 20 leti. Dasi Turška moleduje za podaljšanje roka, vztraja Rusija pri svoji zahtevi z grožnjo, da prisili celi dolg, ako se ji prva zahteva ne vgoti do pretečene nedelje ter da takoj zaseže v jamstvo nekatera večja turška mesta. Turška je v grozni stiski, ker začne Rusija najbrž v kratkem izvajati zagrožene posledice.

Cukerin

350krat slajši od sladkorja 1 kos . . . . . 2 kr.
180krat slajši od sladkorja 1 kos . . . . . 1½ kr.
Cukerin v malih zavitkih komad po . . . 1 kr.
Pošilja najmanj 100 komadov

Jindrih Vojteh

Nusle-Praga.

Trgovcem in prekupcem velik popust.

Prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika želi kot taka vstopiti v kako slovensko ali hrvatsko prodajalnico.
Naslov: **Prodajalka** post. rest. Radkersburg. 3-1

Vdano podpisani priporočam p. n. krčmarjem in sl. občinstvu svojo

izvrstno mareno eksportno in granatno pivo

kakor tudi pivo v steklenicah po najnižji ceni.

Postrežba točna in vestna.

Simon Kuvec

lastnik pivovarn v Laškem trgu in v Žalcu (Štajersko).

(89) 3-1

Išče se

izurjena šivilja

koja bi imela veselje prevzeti dobro obiskovano gostilno na račun pod jako ugodnimi pogoji. Zahteva se prijazno in pošteno obnašanje in glede varnosti vsaj 50 gold. kavcije položiti. — Natančni naslov pove upravništvo „Domovine“ v Celji. (88) 2-1

Razglas.

Vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo oddalo je podpisaneu dež. odboru 100 000 komadov „Riparia Portalis“, 3000 komadov „Salonis“, in 20.000 komadov „Rupestris Monticola“ koreninskih trt za razdeljenje štajarskim vinogradnikom za spomlad 1898 po tarifni ceni po 7 gl. za 1000 komadov.

Kdor si želi teh trt, naj se oglasi v zaznamek posredno ali po dopisnici pri katerem sledečih oseb ali zavodov:

1. pri vodstvu dež. osrednje vinorejske šole v Spodnjem Bregu pri Ptuj;
  2. pri dež. založniku Vincencu Radanovič v Ljutomeru.
  3. pri dež. založniku Francu Ogorevcu v Pišecah pri Brežicah;
  4. pri dež. viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici;
  5. pri občinskem uradu v Št. Jurju ob juž. želez.
- Razdelitev prične se dne 25. t. m., ter se prosijo odjemalci, kolikor mogoče, da pridejo sami po trte. Gradec, dne 14. marcija 1898.

Od štaj. dež. odbora.
Opomba. Večina zgoraj navedenih trt so iz okuženih nasadov ter se zamorejo le občanom oddajati, kjer so vinogradi že okuženi; le one trte, ki se oddajo v Lipnici in v Št. Jurju ob juž. želez. so neokužene.

Oženjen krčmar

poštenega vedenja, z dobrimi spričevali sprejme se pri konsumnem društvu v Verpetih pri Frankolovem.

Razven točenja vina in žganja dobi tudi trgovino z vsemi predmeti, kakor jih prodaja konzumno društvo. Kavcije položiti je 400 gl. od katerih se mu plačujejo obresti po 5%.

Natančneje poizve se pri društvenem blagajniku. Ponudbe je pošiljati Josipu Krajncu, občina Višnjavas pri Vojniku. (94) 1

1898. **Novosti za pomladansko dobo**, največja izbira pri najnižjih cenah!

Zaloga narejenih oblek za gospe in gospodične.

Pomladanske jakete, vremenske plašče, vratnike, suknene in porhantne bluže, velika zaloga športnih lepoticnih srajc, empire-predpasnike v vsaki velikosti in kakovosti. Brokat-predpasnike, kakor suknene in drugačne itd. itd. priporoča

KAROL RÖSSNER

crojač ženskih oblek

Celje, Graška cesta šte. 4

Prevzamejo se naročila po merah po najnovejših žurnalih od priproste do najbolj elegantne naprave.

(91) 10-1

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska obrt v Ljubljani

nasproti mestne elektrarne.

Priporoča se častiti duhovščini v izvršitev umetnih in kamnoseških del kakor: altarjev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih in kropilnih kamnov

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih grobnih spomenikov iz raznih marmorjev in granitov.

Izvršuje kompletne rodbinske rakve in spomenike.

Strugarnica marmorja z električno silo.

Obrise in proračune na zahtevanje zastonj in franko!

Na prodaj

je hiša z došlo obiskovano gostilno in vsemi gospodarskimi poslopji, krito vse z opeko in vse v dobrem stanu; zraven sadni vrt, blizu 2 orala dobro obdelane njive s kozoleem in lepa odrasla hosta. Vse po nizki ceni zaradi posestnikove oddaljenosti. — Posestvo leži v Loki pri Zidanem mostu. — Več pove lastnik

Franc Kušek

(75) 3-3

v Leobnu Gornještajersko.

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsobina 500 gramov.

Kathreiner
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih
Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

„K imendanu čestitamo vrlemu gosp. vinorejcu Josip-u Blažević-u hvaležni III. letniki sadjarske in vinarske šole v Mariboru!“

„Svoji k svojim!“

C. i kr. priv. tvornica, brizgalnic, cevij in kmetijskega orodja

R. A. Smekal
v Cechu na Moravskem
Podružnica Zagreb

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronospora-škropilnice, slednje po 11 gl. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Globoko užaljeni naznanjamo, da je naš preljubljeni sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Wahrmund Miheljak

konceptni uradnik vis. c. kr. štaj. dežel. šolskega sveta

dne 14. sušca 1898 ob 5. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi, hudi bolezn v 43. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal. Zemeljski ostanki nepozabljivega nam pokojnika bodo v sredo dne 16. sušca ob 4. uri popoldne v mrtvašnici pred Pavlovimi vrati slovesno blagoslovljeni in na pokopališči sv. Petra položeni k večnemu počitku.

Ena sv. maša zadušni blagor rajnega se bode služila v četrtek dne 17. sušca ob 8. uri zjutraj v cerkvi Srea Jezusovega v Gradcu, druga pa v petek dne 18. sušca v mestni farni cerkvi v Celji. V Gradcu, 15. sušca 1898.

Helena Miheljak, notarja vdova, mati.
Kamilo Miheljak, c. kr. glavni davkarski kontrolor v Feldbachu, brat.

Vilibalda Karlin, vdova majorja, Antonija Končnik, Ida Baš, sestre.

Ernesta Miheljak, svakinja.
Peter Končnik, c. kr. šolski svetnik in gimn. ravnatelj, Lovro Baš, c. kr. notar, svaka.

Olga Končnik, Meta, Alma, Kamila in Otokar Baš, Kamilo in Wahrmund Miheljak, Alma Karlin, nečakinje in nečaki.

Bilanca

„Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj“ za leto 1897

Aktiva

Pasiva

	gl.	kr.		gl.	kr.
1. Hiša vl. št. 346 Ptuj	gl. 47520	—	1. Glavni deleži	gl. 2000	—
2. Inventar te hiše	1360	48880	od 4469 za-		
3. Hiša vl. št. 52 Ptuj	6435	—	družnik gl. 50759	30	52759
4. Inventar v pisarnici	120	—	3. Hranilne vloge z kapitalizovanimi obrestmi vred	771959	46
5. Posojila	849882	43	4. Neizplačane obresti od glavnih deležev	31	50
6. Zaostale obresti od posojil	6735	88	5. Za leto 1898 predplačane obresti	8070	44
7. Naloženi denar pri drugih zavodih	gl. 10212 05		6. Izposojilo zadruge	19000	—
8. Nevzdignene obresti od tega	gl. 324 68	10536	7. Splošni rezerv. fond	gl. 14689 85	
9. Naloženi denar v poštni hranilnici	gl. 942 40		8. Specijalni rezerv. fond za slučajne zgube	gl. 65495 25	80185
10. Nevzdignene obresti od tega	6 82	949	in ker se je dal ostanek čistega dobička	gl. 80185 10	10
11. Menice, zadr. in hran. knjižice	158	30	v znesku	gl. 9814 90	
12. Prehodni zneski	310	—	vsled sklepa obč. zbora k poseb. rezerv. fondu, znašata oba rezerv. fonda vkup	gl. 90000	—
13. Gotovina dne 31. decembra 1897	22902	29	9. Penzijski fond za uradnike	2385	02
			10. Čisti dobiček leta 1897	12519	03
	946909	85		946909	85

Denarni promet v l. 1897 znašal je gl. 1,550.757-97 Oba rezervna zaklada znašata koncem l. 1897 gl. 90000. V Ptuj, dne 7. marca 1898.

Dr. Ploj Jakob s. r., dr. Jurtela Franc s. r., Ožgan Simon, s. r., Mikl Tomaž, s. r., Brenčič Miha s. r., Zelenik Jože s. r., odborniki. (83) 3-2

Kupujte in naročujte le pri slovenskih trgovcih in obrtnikih, ki so:

Josip Hočevar krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Graška cesta (Grazerstrasse), 19	Martin Gregorinčič krojač, Cerkevni trg (Kirchen-Platz), št. 4	Josip Zabukušek krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Franc Kmecel krojač, Kovaška ulica (Schmiedgasse), v lastni hiši št. 13
Rudolf Tabor krojač, Gospodska ulica (Herrengasse) v lastni hiši št. 5	Dragotin Hribar tiskarna, trgovina papirnega blaga in knjigoveznica, Graška cesta (Grazer- strasse) št. 1	Martin Kolšek čevljar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 4, I. nadstropje	Luka Keber čevljar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse) v lastni hiši št. 13
Franc Šribar klobučar, Glavni trg (Hauptplatz), št. 17	Kristijan Wolf klobučar, Kolodvorska ulica (Bahnhof- gasse) v lastni hiši št. 6	M. Kronovšek pletar, izdelovatelj jerbosov in košaric Kolodvorska ulica (Bahnhofgasse), 5	Jakob Križman strugar, Gledališka ulica (Theater- gasse), 9
Jakob Kobilca izdelovatelj dežnikov in solčnikov, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Ivan Kapus brivec, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 1	Matevž Sinkovič mizar za pohištvo in stavbe, Gospod- ska ulica (Herrengasse) 25	Miroslav Zor tapetar in dekorater, zaloga pohištva v „Narodnem domu“
Ferdinand Gologranc zidarski mojster in stavbeni podjetnik v lastni hiši, Gaberje pri Celju	A. Vrečar tesarski mojster v lastni hiši, Gaberje pri Celju	Štefan Boucon stolar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	Martin Ropas c. k. priv. izdelovatelj glasovirov, Ljubljanska cesta, okolica Celje.
Srečko Magolič fotografski zavod „Apolon“, na vrtu hotela „pri kroni“, Ljubljanska cesta (Laibacher-Strasse)	A. Vrečar pleskar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse), 14	A. Šimenc krtačar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	F. Dolinar tovarna za perilo in trgovina špeci- rijskega blaga, Vrtna ulica (Garten- gasse) št. 12
Boštjan Selišek krojač ter zaloga izgotovljenih oblek v Rotovski ulici (Rathhausgasse) v lastni hiši št. 16.	J. Štraus mesar in lastnik hotela v lastni hiši, Vrtna ulica (Gartengasse)	Ignacij Oblak podobar in pozlatař, Gledališka ulica (Theatergasse), v lastni hiši št. 5	Ivan Rebek ključavničar in inštalatěr hišnih tele- grafov in telefonov, Poljska ulica (Feldgasse) št. 14
Ivan Gosar akad. slikar, trgovina raznega blaga za cerkvene in slikarske potrebščine, „Narodni dom“	Anton P. Kolenc trgovina špeciarijskega blaga na de- belo in drobno, „Narodni dom“	Peter Kostič trgovina z galanteriskim, norimber- škim blagom itd. na debelo in drobno, Glavni trg (Hauptplatz), št. 2.	J. Koštomaj gostilničar „pri jelenu“ in izvošček Graška cesta (Grazerstrasse), 37
Karl Vanič trgovina z manufakturnim blagom, Graška cesta (Grazerstrasse) 1. in v „Narodnem domu“.	Jurij Lemež gostilna „pri zvezdi“, Mestni trg (Rathhausplatz)	Gostilna „Narodni dom“	Ivan Radaj gostilna na Bregu pri Celju

Učenca ki je čvrst in zdrav, dobrih starišev
in ima veselje do pekarske obrti,
sprejme takoj
E. F. Vošnjak
(85) 3-2 pekarski mojster v Celju.

Sadje- in vinoreja

je naša bodočnost
V. Veršec, lastnik nasadov sadnih dreves
in trt na **Bizeljskem** pri **Brežicah**, ima
naprodajo pristna in cena visoka ter po-
lovična drevesca, tudi pritlično drevje naj-
boljših vrst, kakor: jabolčna, hruškina,
črešnjava, višnjeva, češpljina, orehova, marlična, bres-
kvina, kakor tudi vse vrste jagodičevja, sadne divjake,
dalje cepljene ameriške trte, najboljšega namiznega in
stiskalnega grozdja.

Proprodajalci za 10% ceneje (72) 3-3
Ceniki zastoj in poštnine prosti.

V sredini trga Mozirja v Gornji Savinjski
dolini odda se takoj radi bolezi dobra
gostilna in mesarija

po jako ugodnih pogojih na eno leto ali po do-
govoru tudi na več let v najem. — Natančneja
pojasnila da posestnica **Ana Konečnik**
(58) 3-3 v Mozirji.

30 polovnjakov dobrega, pristnega vina

ima na prodaj nek posestnik na Spodnjem Štajerskem
liter po 20-24 ako se ga kupi najmanj jeden polovnjak;
kdor ga kupi več, dobi primeren popust. Isti ima
na oddajo tudi več tisoč ameriških trt, in sicer
„Sovač“ 10 gld., „Riparija portalis“ 12 gld.
tisoč komadov.

Ponudbe za jedno in drugo pošiljati je upravništvu
(43) 10-6 „Domovine“.

Lepo posestvo

obsegajoče 40 orator, poleg lep smrekov in bukov les, dosti njiv
in travnikov, prodajam ali dam v najem ker mi je umrl mož
in sin. Posestvo leži pol ure od Terbovelj. Več pove

Katarina Jerman
(68) 3-3 v Planini, p. Trbovlje, Stajarsko.

Gostilna

v „Narodnem domu“ v Celju
odda se od 1. junija 1898 pod jako ugod-
nimi pogoji v najem.
Ponudbe do 15. aprila 1898 na gostilničarski
odsek v „Narodnem domu“ v Celju.
(95) 3-1

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celju
v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špeciarijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno. — Imam tudi več 100 kg.
finega belega kislega zelja na prodaj.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, la-
neno seme, detelno seme, krompir na cele
vagone, sploh vse deželne pridelke po najviš-
jih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste
in vsako množino, kakor tudi jajca in ku-
retnino.

(159) 52-34 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Celje, „Narodni dom“

MIROSLAV ZOR

tapetar in dekorater, zaloga pohištva.

Priporočam slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo različnega
pohištva, kakor omare iz trdega in mehkega lesa, postelje, umivalnike, nočne
omarice, kredence, omare za knjige, različne jedilne, pisalne in salonske mize,
veliko izbero stolov, podob in v to svrhu spadajoče galanterijske predmete.
Priporočam tudi svojo veliko zalogo perja za blazine (Flaumen-Schleissfedern)
in mojo veliko delalnicu za žimnice od 12 gld. naprej, garniture od 100 gld.
naprej, divane od 29 gld. naprej, otomane, posteljine uloge in vsa v tapetarsko
in dekorativno obrt spadajoča dela, ter jamčim za dobro in trpežno izvršitev
kakor tudi za dobro blago.

Z ozirom na to vabim slavno p. n. občinstvo v mnogobrojna naročila
in bom vedno skrbel, da vsem željam točno in dobro ustrezem.

Z velespoštovanjem

Miroslav Zor.

Celje, „Narodni dom“.